

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.
Petőfi-utca 47. szám,
ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Utban a választójog.

Az egész ország fellélegzett, amikor hírül vette a Khuen-kormány végleges bukását. Kevesebb részvét még nem kísért kormányelnököt bukásában, mint Khuen-Héderváryt. Egész nyíltan mondhatjuk, hogy távozásával a magyar politikai élet tisztulásának jelét látjuk.

Mosolygós arccal fogott hozzá a védőjavaslatok tárgyalásához. „Én vagyok a terminus nélküli miniszterelnök”, — mondotta mosolyogva. „Ráérek én 1913. január 1-éig.” — jelezte meg máskor. És ime! Hoi van még az 1913. január 1-e és hol van már a Khuen-kormány. Politikai alaptétele a kétségbeesés, az ellenfél megfélemlítése; csak hogy az ellenzék is átlátott a szítán. A trónbeszédben „a legsürgősebb és tovább el nem odázható reformnak” jelezte a választójogot, de mikor sürgette rajta az ellenzék, gunyosan „általános, titkos és még nem tudom micsoda választójognak” nevezte ugyanaz a Khuen-Héderváry, aki pedig azt hirdette, hogy a választójognak van olyan barátja, mint Justh Gyula. Mindig az ellenkezőt tette annak, amit ígért és sohasem a nemzet javára. Az egyéni szabadságjogok megerősítését és törvénygaranciáját hirdette, amikor jött, az esz közökre azonban a sajtószabadság megtiprásával, a bátorszavú Nap üldözésével mutatott rá.

Nehéz volna bűnlajstromát felsorolni, de legnagyobb bűne — szerintünk az — hogy a magyar nemzetet, mint egy pipogya, politikailag éretlen és főleg erkölcsileg gyenge nemzetet állította a világ elé, amelyet néhány millióval lehet fizetni. Szerintünk legnagyobb bűne az, hogy akkor, amikor a parlamentben nagy többség volt, amely a nemzet osztatlan bizalmát bírta, akkor felajánlkozott az udvarnál, hogy az ő horvátországi eszközeivel majd hoz össze az udvarnak tessző többséget. Nem elég ellenségünk van a bécsi udvarnál, nem eléggé látják 1906-ban nemzetünk gyengeségét, még szükség volt Khuen szerint arra is, hogy demonstráltassék az is, hogy 20—30 millió elég ennek az országnak, hogy elkábuljon és jogai érvényesítéséről lemondjon. De a saját bűne ölte meg kormányát. Hogy engedjen ugyanaz a bécsi udvar, ennek

a többségnek, ennek a parlamentnek, amelyről azt gondolja: ilyen ugyan mindig összehozhatók?

Hogy parlamentünk mennyire gyönge, soha még jobban nem tűnt fel. Egy parlamenti többség ünnepélyes formában nyilvánítja akaratát. Még figyelemre sem méltatják. Egy közös miniszter merészkedik szembehelyezkedni a kormányzó párttal, porig alázza a miniszterelnököt és nem a hadügyminiszter megy, hanem a többségre támaszkodó kormány. Ez nem más, mint a parlament gyöngesége.

Uj, erős, hatalmas parlamentre van szükségünk, amelyről nem lehet úgy vélekedni, mint erről a többségről, hogy ilyen ugyanazon pénzért mindig kapunk. Hatalmas, erős, a nép millióit magába foglaló parlament kell a nemzetnek, amelyről az udvar is tudja, hogy milliókat foglal magában és a népparlament védelmére millió és millió polgár áll minden pillanatban talpra.

Justh Gyula politikája fényes sikert aratott. Más kibontakozás itt, mint a választójog alapján nem lehet. Ezzel a mai osztályparlamenttel felvenni a harcot katonai, vagy akár gazdasági kérdésben nem lehet a bécsi udvarral. A kérdés az oly egyszerű, mint Columbus tojása: megerősíteni a parlamentben és ha a kormány mögött egy erős népparlament áll, akkor majd csevegünk a véderő kérdéséről. Csak hogy ezt Tiszáék nem akarták megérteni, mert akkor az ő korrupción alapuló hatalmuknak vége, mert a népparlamenttel a tiszta politikai élet jár. Göröcsösen ragaszkodtak az utolsó pillanatig hatalmukhoz, szerintük az ország, de mint minden beavatott tudja, a saját érdekében.

Úgy látjuk, az országra egy szebb jövő hajnala pirkad: a *demokratikus haladás*, a munka és az erkölcsi elveken alapuló politikai élet korszaka.

A magyarországi városok ügye.

Egy évtized előtt a vidéki városok jelentősége az ország közéletében egyenlő volt a semmivel. Sem politikai sem gazdasági tekintetben nem jutott szerepük s jöllehet terhes községi adók mellett nagyrészt állami teendőket is közváltottak és végeztek, a mindenkori kormányok részéről jobbára mostoha bánásmódban volt részük. Ez, mindenestre igazságtalan eljárás volt, ha tekintetbe vesz-

szük, hogy a vármegyei törvényhatóságok ugyanakkor milliókkal lettek támogatva.

Ez a tarthatatlan állapot a városok három szervezkedését eredményezte, még pedig a törvényhatósági polgármesterek kongresszusát, a rendezett tanácsú városok országos egyesülését és végül a magyarországi városok országos kongresszusát.

Ez a három szervezet egymástól függetlenül, de egy cél érdekében működött egy évtizeden át és a siker nem maradt el.

Ma ott vagyunk, hogy a városok 4 millió k. állami segínyt kapnak, másfelől pedig a vendérség államosítása csak rövid időnek képezi a kérdését, ami ismét 5¹/₂ millió korona könnyebbedést jelent a városokra.

Ez persze csak a kezdetnek kezdete és nem egyéb, mint az állami munkásság díjazása, mit szükségképpen a városi közigazgatás zavartalan és megfelelő menetének biztosítása fog követni.

Ezen intézkedésekkel azonban a legnehezebb megoldandó kérdés és a legnagyobb anyagi áldozatot követelő feladat még nincs megoldva.

Hisz általában ismeretes, hogy városaink, különösen az alföldiek a közegészség, köztisztaság és szociális intézmények tekintetében alig részesültek támogatásban. Jóformán ujjainkon tudjuk elszámolni azokat a vidéki városokat, amelyeknek van vízvezetékük, van esatornázásuk. Hogy nagyon messze ne menjünk, itt van Ujvidék, ez az utóbbi évtizedek óta rohamos fejlődésnek indult nagy város, mely mindkét égető szükségletet régóta epudve sürgeti és várja. A városok modern és rendszeres tisztántartásáról alig lehet szó, hiszen szorosan összefügg az említett intézményekkel s ezek nélkül el sem képzelhető. Nem egy magyarországi város még ma is petroleummal világítja utcáit, melyek sárosak és járhatatlanok. Ennek képe a magyarországi városok fejlődésének egy általános főhibáját nem lehet említés nélkül hagynunk, t. i. hogy a szabályozás megfordítva történik nálunk. Előbb jön a járdák és utak kövezése, azután a villamos világítás és a villamos vasut és csak legutoljára a vízvezeték és esatornázás.

Minden vidéki város kénytelen ezen állásunkat elismerni. Pedig a munkálatok rendje és fontosságuk a sorrendnek ép ellenkezőt kívánják. Ujabb időben azonban a praktikus, józan gondolkodásmód lassankint kezd tért foglalni.

Ezen városi szükségletek kielégítését előmozdítani, azokat kellő szakértelemmel valóra váltani, nagy tőkét teremtene, szóval a lakosság igazi jólétét, a városok fejlődését biztosítani: ez az a nagy feladat, mely még megoldásra vár és aminek érdekében legközelebb ismét összeül Budapesten a magyarországi városok kongresszusa.

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

Ezt a feladatot meg kell oldani és meg lehet oldani helyesen, ha mindazok a tényezők, amelyek a közéletben szerepet játszanak, vállvetve összefognak s ha minden önző törekvést és magánérdeket háttérbe, illetve félretéve, egyesgyedül a városnak a szó modern értelmében vett fejlesztését és előmozdítását tartják szem előtt. Akkor azután lesznek városok a szó igaz értelmében és nem nagyfalvak.

D. B.

HIREK.

Kitüntetés. Dr. Demetrowitsz Vladimír polgármester a kir. tanácsos címmel lett kitüntetve.

Bukás után diszpolgárság Tudvalevő, hogy Ujvidék város törvényhatósága gróf Khuen Héderváry miniszterelnökök és kormányának akkor, midőn szerencsekereke már nagyon lefelé fordulóban volt, törhetlen ragaszkodást és bizalmat nyilvánított. Mint élecsülünk, ujvidéki mungóhívei most azzal akarnak kedveskedni, hogy esufos bukásában nyert sebei behegészítésére a város diszpolgárának szeretnék megválasztani. Bár kételkedünk a hír valóságában, mégse tartjuk egészen kizártnak, mert Ujvidéken minden lehetséges!

Az alföldi gazdasági egyesület, mely az alföldi magyarság szellemi és gazdasági erejének fejlesztése, erősítése céljából, 16 vármegyére és Budapest területére kiterjedő hatáskörrel alakult, Dr. Marczekovich Imre várfőjegyzőt igazgatósági tagjává választotta.

A színügyi bizottság e hó 16-án Dr. Marczekovich Imre főjegyző elnökele alatt tartott ülésében Kövessy Albert színigazgatónak egyhangulag megadta 1913-ra az engedélyt. A bizottság ezzel méltányolta és elismerte Kövessynek Ujvidéken évek hossza során át elköltött színigazgatásával szerzett érdemeit, másfelől Kövessy éppen itt működése hosszú ideje alatt Ujvidék városát és közönségét annyira megkedvelte, hogy e várost szinte második otthonának tekintse s a legjobb vidéki erők megszerzésével, valamint jó előadásokkal óhajta a közönség igényeit kielégíteni.

Az Apolló színház sikere. Naponta igen nagy közönség keresi fel Ujvidéknek egyetlen kellemes családi szórakozó helyét. — Az idején legszenzációsabb mozgóképnyelven ujdonság *Asta Nielsen*-nel, a főszerepben „Az áruló” című 4 felvonásos dráma, melynek kizárólagos előadási jogát, nagy anyagi áldozatok árán szerezte meg magának az Apolló színház. E remek ujdonság teljesen új szenzációs műsor keretében kerül szombaton, és vasárnap színpadra. A második slágerkép „Szerencse fel” dán társad. dráma, mely a bányász életéből van merítve.

Halálozás. Kocsis Pál, Rákóczi u. fűszerkereskedő hosszas szenvedés után 36 éves korában meghalt. Temetése e hó 15-én a gyászoló család ismerőseinek s a kereskedői körök élénk részvétele mellett ment végbe.

Csöd. A kir. törvényszék Fischer testvérek cég ellen elrendelte a csödtét és tömeggondnokokká Dr. Tibor Dezső ügyvédet rendelte ki.

Bajnoki football mérkőzés lesz ma vasárnap, ápr. 21-én d. u. 3 órakor a villanygyár melletti sporttelepen. A mérkőzés ezuttal a „Bácska” — szabadjai — és az ujvidéki A. C. között történik s ezen érdekes mérkőzésre felhívjuk a sportkedvelő és sport iránt érdeklődő közönség figyelmét.

Anyakönyvi hivatal. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 12-19-ig bejelentett születések 21, még pedig 9 fiú, 12 leány; meghalt 20.

A mozik versengése. Mióta az Apolló színház kivált igazgatója Klotz Károly külön mozit nyitott Kovács vigadótermében „Tivoli” név alatt, e hó 15-e óta két mozi versenyez egymással abban, hogy minél szenzációsabb slágerekkel vonzzon közönséget. És dacára annak, hogy most 2 mozival dicsekedhetünk,

mindkettő naponként nagy látogatottságnak örvendő. Ez a versengés mindenesetre a közönségnek válik javára, mert így a jónál jobb között választhat.

Kiss szerencséje nagy. A magy. kir. szab. XXIX. osztálysorsjáték esütőtörökki befejező húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 73395 számú 8/8 ban eladott sorsjegyet ismét a hírneves Kiss Károly és társa bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár ötödször nyerték meg a 600.000 koronás főnyereményt, nem hiába: „Kiss szerencséje nagy!”

Közérdekű döntvény. A földművelésügyi miniszter egy felebezés következtében eléje került konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy aki üzletében számlajelzés nélküli listákat tart, vagy számlajelzés nélküli listát árul, az 1895. é. 46. te. 4. §-a értelmében büntetendő.

A B. Bodrog vm. történelmi társulat XXIX. évi rendes közgyűlése f. é. április 28-án, vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg Zomborban a vármegyeház kistermében.

Iskolakötelesek száma Magyarországon. A legutóbb kiadott hivatalos statisztika adatai szerint Magyarországon 3.125.000 tanköteles gyermek él, ezek közül 655.000 gyermek nem iratkozott be semmiféle iskolába (!) mert még mindig nincs elég elemi iskola nálunk. Az összes iskolákba 2.462.000 gyermek járt, egy-egy iskolára tehát 149 tanuló esett. Hogy ezen adatok után mily sivár a mi helyzetünk s mily elmaradott kulturánk, az csak akkor tűnik ki igazán, ha összehasonlítást teszünk a mi kulturálatunk és a külföld művelt államaié között. Így, amíg nálunk egy iskolára 149 tanuló jut, Finnországban csak 41, Olaszországban 62 Franciaországban 64, Bulgáriában 112. Ez utolsó adat különösen bántó reánk nézve, mert azt mutatja, hogy még Bulgáriában is több érdek van a kultúra és népevelés iránt, mint nálunk. De ott viszont az ország boldogságát és népének jólétét nem védelemgondolkodás nélküli és végtelen fokozásában látják. Az pedig, hogy több, mint félmillió gyermek nem járhat iskolába, de nem azért, mert iskolakerülő volna, vagy mert szülei már hat éves korában munkára szorítanak — amely két eset csak igen kis számot tesz ki — hanem azért, mert az állam nem épít iskolát: ez páratlan minden kulturálatunkban, de nemcsak páratlan, hanem hihetetlen lenne egy művelt országban, hogy a nép véres verejtékkel kisajtolt pénz és véráldozata után még arra sem tarthat igényt, hogy gyermekeinek az állam iskolát építsen. Talán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy ugyanezkor az ugynevezett Országos Magyar Iskolaezselet mely lépéseket tesz az iskolauty érdekében. Nos, ősi magyar szokás szerint: semmit. Az elnök: Rákosi Jenő, kivág egy iszonyu szép beszédet, a harmincezer magyarokról, azután a tettekre kerül a sor. Kiosztanak egyszáz korona készpénzben egy jutalmat a Nemzeti Kaszinó alapítványából és ezután még egyszáz koronát a sajátjukból tíz tanító és ovónőnek és ugyanannyinak ötven koronát. Ja igaz, még nyegen oklevelet kaptak. Egy tanfelügyelő meg is köszönte a Magyar Iskolaezselet tevékenységét stb. Most már rendben lesz az iskolauty, lesz hát elég iskola, lesz elég tanító és lesz az iskolának rendes berendezése és a tanítónak tisztességes fizetése. Lesz . . . mert Rákosi Jenő megint beszédet mondott érdekükben . . . Ó boldog Magyarország!

A Magyar Gazdák Hitelintézete Részvénytársaság március 31-én megtartott rendes évi közgyűlése elfogadta az igazgatóság

jelentését, amely megállapítja, hogy az intézetnek az év végéig befizetett alapítókeje mintegy 9 százalékot jövedelmezett. A felügyelő bizottság jelentésének felolvasása után a közgyűlés úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta és az igazgatóságba a következőket választotta: gróf Lázár István képviselő, földbirtokos, báró Kemény Akos főispán, földbirtokos, ifj. gróf Wolkenstein Oswald es. kir. kamarás, dr. Balthazár Dezső ev. ref. püspök, Ugron Gábor nyug. főispán, földbirtokos, gróf Pongrácz János orsz. képviselő földbirtokos, báró Stojanovich Iván orsz. képviselő, földbirtokos, dr. Fenyvessy Soma ügyvéd, **Bulla Arpád** földbirtokos, Mikos Aladar földbirtokos, dr. Mayer Odón orsz. képviselő, ügyvéd, Lichtenstein Miksa földbirtokos, Gallowich Jenő, a Dmke alföldi gazdasági egyesület ügyvezető alelnöke, Kenesse Ferenc nyug. jóságigazgató, Biedermann Gyula vezérigazgató, Skopec Béla igazgató. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az elnöki állás nyitva hagyatott s alelnökké gróf Lázár István, báró Kemény Akos és ifj. gróf Wolkenstein Oswald választották meg.

Élénk élet a városi gyógyfürdőben. Húsvét után a rossz időjárás dacára, élénk élet indult meg a fürdőben és idegenből is nagy számban érkeztek fürdővendégek, kik a kiváló hírű gyógyfürdőt keresik fel. Az utoljára alakult részvénytársaság már átvette a fürdő bérletét és remélhetőleg, a vállalat az új regime alatt fokozottabb virágzásnak fog indulni és ez a pártolást mindenképpen megérdemlő vállalat Ujvidék fejlődésének történetében helyet fog kérni magának.

Tavaszi ivókurák rohitschival élet-szükséglet mindazoknak, akiket télen át hivatalos, vagy mulatni kedvük zirt helyiségek poros, füllesztő levegőjére szorított, akiknek a mozgás hiánya, vagy rendetlen, túlbő életmódjuk egészséget rontó, káros hatása volt. A mindennapi használatra egészségi szempontból is kiünönek bizonyult Rohitschi Tépelforrás, amely alkáliikus sókban bővelkedő tartalmánál fogva, különösen emésztési és anyagcsere-zavaroknál, hurutos és köszvényes állapot esetén használtatik, hatalmas befolyással van a vérkeringésre is, előmozdítja a betegségek anyagok kiválasztását és az egész szervezetet élettel telleg hat. A másik két rohitschi forrást, a Styria- és Donati forrást csak orvosi rendelre, idült gyomor- és bélhurutok, máj- és epeköbántalmak, diabetes, köszvény stb. ellen használják.

Uj vasuti munkálati engedély. Kosztolányi Odón budapesti mérnök vállalkozó a máv. Ujgombos állomásától Militics közszegig vezetendő szabványos nyomtávú, gőzüzemű h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy év tartamára megkapta.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a kátyi polg. olvasókör, a szenttamási szerb sólyomegyelet, a bezdáni kath. ifjúsági egyesület és a bácsalmási kerületi függetlenségi és 48-as kör alapszabályait jóváhagyta.

Osztrák hólabda. A hólabda-rendszerből folyólag a közönséget érő vesztegések és károk tekintetéből felhívjuk t. olvasóink figyelmét M. Schöngert (Wien, Marxengasse 38.) cégére. 1 k. 50 f. egy pár cipő annak, aki egy törzsszelvényt vesz és még három barátját ráveszi, hogy mindannyian 4 k. 50 f. értékben 3 ilyen szelvényt vegyenek. Szóval 1 pár rossz cipőt ad és ennek fejében éppen 18 koronát kap. A családi szándék, mint mindenemű hólabda-rendszerrel volt kézenfekvő, tehát jól teszi mindenki, akihez ilyen kínálat érkezik, ha azonnal jelentést tesz a hatóságnál, mely köteles a bűnügyi eljárását megindítani.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Rapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Tündérpalotának nevezte el egy orosz orvostanár a múlt héten megnyitott pöstyéni Thermia Palacet. Ez a ház ugyanis egyesít magában 300 fejedelmi kényelemmel berendezett szobát, 400 fürdőcellát, 2 nagy iszapmedencét és az orvosi tudomány minden vívmányát. Az orosz tanár valóságos elragadtatással nyilatkozott erről az épületről, amelyhez fogható fürdői tanulmányútjában senki sem látott.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célből hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék biztosításokat, elutalajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. Ujvidéki főgynökség: Központi Hitelintézet.

A régi pesti gyerekek játékeit eleveníti fel kedves visszaemlékezéssel Váradi Antal, a régi Pest kitünő ismerője Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a „Jó Pajtás” legújabb, április 21-ki számában. Ugyanebben a számban olvashatni kedves színdarabot, verset és mesét Benedek Elektől, Sebők Zsigmond folytatja Dörnyösi Dömötör utazását Budapest körül, az olvasók érdekes feleleteket adnak arra a kérdésre, hogy ki mi szeretne lenni, Baari Elemér esimes verset írt, Zsiga bácsi nevetető műkát, Rakosi Viktor folytatja Oglán bég kínese című regényét. A kis krónika rovat aktualitásai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 k. 50 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala: Franklin-társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb. nál a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórúaknál, minő: a kolera és hányóhastályos, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen külön háziszér jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Köszönet nyilvánítás. Boldogult férjem elhunytá alkalmából irántam nyilvánított részvételt a leghálásabban köszönöm.
ö.z.v. Kocsis Pálné

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. április hó 4-én tarott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegek. Az elégtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. é. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1 189 790 207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51 905 357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24 558 447 korona 87 fillérrel 351 843 680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékklapja 6 987 470 korona 49 fillért tesz ki. A tűz-

biztosítási ágban beleértve a tükörüvegbiztosítást, a díjbevétel 18 155 625 823 korona biztosítási összeg után 31 117 251 korona 84 fillér volt, miből 10 777 655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 20 339 596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14 714 913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő évokban esedékes való díjkötelezvények összege 148 108 144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1 494 546 korona 70 fillérre rugott, miből levonva a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816 101 korona 49 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 5 133 335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2 339 844 korona 58 fillérre rugott. Kárkérlet a társaság 1911-ben 45 723 647 korona 90 fillért és alapítása óta 1 063 793 459 korona 33 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 211 795 053 korona 79 fillér es k. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 23 957 883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6 804 335 korona 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai áttutalással együtt 14 962 260 korona 76 fillérre rug, továbbá felemítendő a 160 000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai áttutalással 2 031 287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttutalások folytán 392 746 965 korona 47 fillérről 416 840 622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlan és jelzálog-követelések 101 703 390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36 489 996 korona 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4 961 098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249 564 355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19 182 014 korona 70 fillér. 6. Tárcaváltók 634 457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelezők követeléseinek levonásával 4 305 309 korona 81 fillér. Összesen 416 840 622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az elutalajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönb a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptalajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Eladó:

Egy rövid, fekete zongora, továbbá ebédő és szalon-berendezés
Bővebbet: Thököly Imre u. 4.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszér, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszúnál és meghűléseknek.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80. K 1 40 és K 2 - és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. - Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. no.

Főrangú hölgyek legkedvenceb szépítőszere a FÖLDES-fele

MARGIT-KRÉME.

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonyos és rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek a ráncok, retek, szeplők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megővja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 Kor. 20 fill. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KULLEMEN gyógyszerész, ARAD.

A mesterdalnok. . .

Cipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucuk sarok.

BRÜNNI kelmék

férfi ruhanak a legolcsóbb áron legjobban kaphatók

ETZLER & DOSTAL

a tanító-szövetség és all. tisztviselőgyűlet szállítójánál

BRÜNN, 87.

A gyári piacról való közvetlen keimevásárlásnál sok pénzt takarít meg a magánember. Csak új modern árak mindenféle árban. A legkisebb mérték is levágtatik.

Dus mintagyűjtemény bérmentve megtekintésre.

Igyunk Orient-vizet

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZÖT kevesebb a gond,
II - SZÖR kevesebb a munka,
III - SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. **Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs.** Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. **Aschenbraudt** szabadalmát képezett **Rezkénport** és **bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN** gyártól, Budapest, Képvisező: Kantor Izidor, Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

Trágyaeladás.

12 ló trágyája május hó 1. től kezdődő egy évi időtartamra eladó. Bővebbet Zrínyi Ilona utca 65. sz. alatt a hazmesternel. 2-5

Azonnal

Kiadó egy szép, négy szobás, kényelmes lakás. Bővebbet: Petőfi utca 70.

Ház eladás.

Bem utca 21. sz. alatt hat utcai szoba, konyha s egy udvari lakás, telek 1 hold és 13 méter nagy. Bővebbet ugyanott. 1-3

Az alkohol elleni harcban Marsner pezsgő limonade-bonbonokkal

Készült alkoholmentes pezsgő-limonade a legbiztosabb szer.

Csak akkor valódi, ha ezen védőjegy van rajta, melyvel minden zacskó és minden pasztilla is el van látva.

Évi használat több mint 60 millió darab.

Egyedüli készítő:

keleti cukoripari és csokoládégyárak első eszhor. részvénytársaság, Kg. Weinberge.

azelőtt **A. MARSNER**.

Képvisező: Schifferrmann J. Henrik, Budapest, VIII. József körút, 68. 1-10

GLOBUS
Tisztító kivonattal.
mag legelőbb tisztító szer!

AKAPITATOTT
1894
A PARIAGI SÁGHOZ
LUDWIG JÓZSEF
UJVIDÉK.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, asványvizek és magyar áradó hegyaljai borok nagy raktarát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nálá kapható „Kontinentál” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgalicot, mely 96%-os, raffinat stb.

Dus választéka van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképeiségeért jótáll. Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál. 4-60

320-0-os denaturált szesz.

COOPER. S. N. E. M. I. S. Z. I. V. I. C. S. A. M.

[M] K. d. b. h. g. s. z. i. v. a. r. s. p. o. s. t. a. b. e. l. y. e. g. o. r. a. d. a.

Hirdetmény.

A rom. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30. szám' alatt épülő bérpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolt helyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobas urilakás kiadók.

A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád
I-só syndikus.

Hungaria könyvnyomda Ujvidék.

VÉR ERŐ

Csak úgy lehet a leves jó, Ha van benne Diana só.

MARKBREIT-féle

DIANA SÓ

erősíti az emésztőszerveket, erősíti a gyomorizmokot, erősíti a gyomorfalat, erősíti a beleket, frissíti a gyomoridegzetet, frissíti a vereműködést, megjavítja az étvágyat, rendbe hozza az elrontott gyomrot. Erősíti a levest.

Azért tesz minden ember

Diana só-t a levesbe.

Nem is lehet a leves jó,

Ha nincs benne Diana só.

Főraktár:

WAGNER TESTVÉREKNÉL

Kaponta frissen pörkölt kávé. Tekintse meg villany pörköldénket. WAGNER TESTVÉREK UJVIDÉK.

6-100

VIII. C
Céltizetési á
Egy évr
Félévre
Negyed
Egyes s
Megjelen
csüft
AZ
Lul
összeáll
nincs so
hanem
szamara
személy
ben, egy
A r
az orszá
tekintett
Khuen
ugy set
fogja új
Tisza Is
s mozg
ban is é
ugyan a
nek bizt
hozott i
bihari g
Khu
eszközre
vágjai k
takarítás
potaink
nyelésse
Csa
közseger
a seprű
nagyta
nak me
hogy a
osztalyn
de anná
madja n
A l
a parlam
egyedü
biztosít
lános, e
választó
ramjáva
nyert ü
hetés s
elsepern
kítartó
és 48 a
Jöl
renc sa
lálásunk
s tehet
hazafias
mely g
es elsep
bennün
minden
hogy n
ga érvé
ségben
fizetést
berget,
lennyel